

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 13ης Δεκεμβρίου 2010

σχετικά με την έκδοση τραπεζογραμματίων ευρώ

(αναδιατύπωση)

(ΕΚΤ/2010/29)

(2011/67/ΕΕ)

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 128 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη το καταστατικό του ευρωπαϊκού συστήματος κεντρικών τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (εφεξής το «καταστατικό του ΕΣΚΤ»), και ιδίως το άρθρο 16,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 128 παράγραφος 1 της Συνθήκης και το άρθρο 16 του καταστατικού του ΕΣΚΤ, το διοικητικό συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπει την έκδοση τραπεζογραμματίων ευρώ μέσα στην Ένωση. Δυνάμει των εν λόγω διατάξεων, η ΕΚΤ και οι ΕθνΚΤ μπορούν να εκδίδουν τραπεζογραμματία ευρώ, τα οποία είναι τα μόνα τραπεζογραμματία που αποτελούν νόμιμο χρήμα εντός των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ. Το δίκαιο της Ένωσης έχει προβλέψει ένα σύστημα πλειονότητας φορέων έκδοσης τραπεζογραμματίων. Τραπεζογραμματία ευρώ εκδίδουν η ΕΚΤ και οι ΕθνΚΤ.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98 του Συμβουλίου, της 3ης Μαΐου 1998, για την εισαγωγή του ευρώ ⁽¹⁾, από την 1η Ιανουαρίου 2002 η ΕΚΤ και οι ΕθνΚΤ θέτουν σε κυκλοφορία τραπεζογραμματία σε ευρώ. Τα τραπεζογραμματία ευρώ αποτελούν έκφραση του ίδιου και ενιαίου νομίσματος και υπόκεινται σε ενιαίο νομικό καθεστώς.
- (3) Καθώς η θέση τραπεζογραμματίων σε κυκλοφορία αποτελεί μια διαδικασία που κατευθύνεται από τη ζήτηση, η έκδοση τραπεζογραμματίων ευρώ δεν είναι αναγκαίο να υπόκειται σε ποσοτικά ή άλλα όρια.
- (4) Η απόφαση ΕΚΤ/2003/4, της 20ής Μαρτίου 2003, σχετικά με τις ονομαστικές αξίες, τις προδιαγραφές, την αναπαραγωγή, την ανταλλαγή και την απόσυρση των τραπεζογραμματίων ευρώ ⁽²⁾, περιέχει κοινούς κανόνες για τα τραπεζογραμματία ευρώ. Η ΕΚΤ έχει θεσπίσει κοινές τεχνικές προδιαγραφές για τα τραπεζογραμματία ευρώ, καθώς επίσης και μέτρα ποιοτικού ελέγχου προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα τραπεζογραμματία ευρώ πληρούν τις εν λόγω προδιαγραφές. Κατά συνέπεια, όλα τα τραπεζογραμματία ευρώ διαδέχονται την ίδια εμφάνιση και το ίδιο επίπεδο ποιότητας και δεν γίνεται καμία διάκριση ανάμεσα σε τραπεζογραμματία της ίδιας ονομαστικής αξίας.

(5) Όλα τα τραπεζογραμματία ευρώ θα πρέπει να υπόκεινται στις ίδιες προϋποθέσεις αποδοχής και επεξεργασίας από τα μέλη του Ευρωσυστήματος, ανεξαρτήτως του ποιο μέλος τα έχει θέσει σε κυκλοφορία. Η πρακτική επαναπατρισμού των εκφρασμένων σε εθνικές νομισματικές μονάδες τραπεζογραμματίων στην εκδούσα κεντρική τράπεζα δεν εφαρμόζεται στα τραπεζογραμματία ευρώ. Το καθεστώς που διέπει την έκδοση τραπεζογραμματίων ευρώ βασίζεται στην αρχή του μη επαναπατρισμού των τραπεζογραμματίων ευρώ.

(6) Σύμφωνα με το άρθρο 29.1 του καταστατικού του ΕΣΚΤ, σε κάθε κεντρική τράπεζα η οποία είναι μέλος του ευρωπαϊκού συστήματος κεντρικών τραπεζών αποδίδεται στάθμιση στην κλειδα κατανομής για την εγγραφή στο κεφάλαιο της ΕΚΤ, που καθορίζεται στην απόφαση ΕΚΤ/2008/23, της 12ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τα ποσοστά των μεριδίων συμμετοχής των εθνικών κεντρικών τραπεζών στην κλειδα κατανομής για την εγγραφή στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ⁽³⁾. Η εν λόγω στάθμιση βασίζεται στον πληθυσμό και στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν κάθε κράτους μέλους και διέπει τις εισφορές στο κεφάλαιο της ΕΚΤ, τις μεταβιβάσεις των συναλλαγματικών διαθεσίμων των ΕθνΚΤ στην ΕΚΤ, την κατανομή του νομισματικού εισοδήματος των ΕθνΚΤ, καθώς και τη διανομή των κερδών και τον επιμερισμό των ζημιών της ΕΚΤ.

(7) Τα τραπεζογραμματία ευρώ αποτελούν νόμιμο χρήμα σε όλα τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ, κυκλοφορούν ελεύθερα εντός της ζώνης του ευρώ, εκδίδονται εκ νέου από τα μέλη του Ευρωσυστήματος και είναι δυνατή η αποθήκευση ή χρησιμοποίησή τους και εκτός της ζώνης του ευρώ. Οι υποχρεώσεις σε σχέση με την έκδοση της συνολικής αξίας των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ θα πρέπει, επομένως, να κατανέμονται μεταξύ των μελών του Ευρωσυστήματος με βάση κάποιο αντικειμενικό κριτήριο. Κατάλληλο κριτήριο συνιστά το μερίδιο συμμετοχής κάθε ΕθνΚΤ στο καταβεβλημένο κεφάλαιο της ΕΚΤ. Το μερίδιο αυτό προκύπτει από την αναλογική εφαρμογή της κλειδας κατανομής που αναφέρεται στο άρθρο 29.1 του καταστατικού στις ΕθνΚΤ. Δεδομένου ότι το εν λόγω κριτήριο δεν εφαρμόζεται σε σχέση με την ΕΚΤ, το ποσοστό του μεριδίου των τραπεζογραμματίων ευρώ που εκδίδει η ΕΚΤ καθορίζεται από το διοικητικό συμβούλιο.

(8) Δυνάμει των άρθρων 9.2 και 12.1 του καταστατικού του ΕΣΚΤ, τα οποία καθιερώνουν την αρχή της αποκέντρωσης για τις πράξεις του Ευρωσυστήματος, η θέση σε κυκλοφορία και η απόσυρση από την κυκλοφορία όλων των τραπεζογραμματίων ευρώ, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εκδίδει η ΕΚΤ, ανατίθενται στις ΕθνΚΤ. Για λόγους συνέπειας προς την εν λόγω αρχή, η υλική διαχείριση των τραπεζογραμματίων ευρώ διενεργείται επίσης από τις ΕθνΚΤ.

⁽¹⁾ ΕΕ L 139 της 11.5.1998, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 78 της 25.3.2003, σ. 16.

⁽³⁾ ΕΕ L 21 της 24.1.2009, σ. 66.

- (9) Από τη διαφορά ανάμεσα στην αξία των τραπεζογραμμάτων ευρώ, τα οποία κατανομούνται σε κάθε ΕθνΚΤ σύμφωνα με την κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων, και στην αξία των τραπεζογραμμάτων ευρώ, τα οποία θέτει σε κυκλοφορία η εν λόγω ΕθνΚΤ, θα πρέπει να προκύπτουν υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος. Δεδομένου ότι η ΕΚΤ δεν θέτει σε κυκλοφορία τραπεζογραμμάτια ευρώ, θα πρέπει να διατηρεί απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος έναντι των ΕθνΚΤ, για αξία που αντιστοιχεί στο μερίδιο των τραπεζογραμμάτων ευρώ που εκδίδει. Η τοκοφορία των εν λόγω υπολοίπων εντός του Ευρωσυστήματος επηρεάζει τις εισοδηματικές θέσεις των ΕθνΚΤ και, για το λόγο αυτό, αποτελεί αντικείμενο της απόφασης ΕΚΤ/2010/23, της 25ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με την κατανομή του νομισματικού εισοδήματος των εθνικών κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ (αναδιατύπωση) ⁽¹⁾, βάσει του άρθρου 32 του καταστατικού του ΕΣΚΤ,
- (10) Κατά το άρθρο 1 της απόφασης 2010/416/ΕΕ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2010, σύμφωνα με το άρθρο 140 παράγραφος 2 της συνθήκης για την υιοθέτηση του ενιαίου νομίσματος από την Εσθονία την 1η Ιανουαρίου 2011 ⁽²⁾, η Εσθονία πληροί τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του ευρώ, η δε παρέκκλιση που της έχει χορηγηθεί κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4 της πράξης προσχώρησης του 2003 ⁽³⁾ καταργείται με ισχύ από 1ης Ιανουαρίου 2011.
- (11) Δεδομένου ότι η Εσθονία θα υιοθετήσει το ευρώ την 1η Ιανουαρίου 2011, είναι αναγκαίο να τροποποιηθεί η απόφαση ΕΚΤ/2001/15, της 6ης Δεκεμβρίου 2001, σχετικά με την έκδοση τραπεζογραμμάτων ευρώ ⁽⁴⁾, προκειμένου να καθοριστεί η κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων που θα ισχύει από 1ης Ιανουαρίου 2011. Δεδομένου ότι η απόφαση ΕΚΤ/2001/15 έχει ήδη τροποποιηθεί αρκετές φορές, είναι σκόπιμη, για λόγους σαφήνειας, η αναδιατύπωση της,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης:

- α) με τον όρο «ΕθνΚΤ» νοείται η εθνική κεντρική τράπεζα κράτους μέλους με νόμισμα το ευρώ·
- β) με τον όρο «τραπεζογραμμάτια ευρώ» νοούνται τα τραπεζογραμμάτια που πληρούν τις προϋποθέσεις της απόφασης ΕΚΤ/2003/4 και τις τεχνικές προδιαγραφές που καθορίζει το διοικητικό συμβούλιο·

⁽¹⁾ Δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα.

⁽²⁾ ΕΕ L 196 της 28.7.2010, σ. 24.

⁽³⁾ Πράξη περί των όρων προσχώρησης της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λεττονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας και των προσαρμογών των συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ L 236 της 23.9.2003, σ. 33).

⁽⁴⁾ ΕΕ L 337 της 20.12.2001, σ. 52.

- γ) με τον όρο «κλείδα κατανομής στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο» νοούνται τα μερίδια συμμετοχής των ΕθνΚΤ (εκφραζόμενα ως ποσοστά) στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΚΤ, τα οποία προκύπτουν από την εφαρμογή στις ΕθνΚΤ των αναφερόμενων στο άρθρο 29.1 του καταστατικού του ΕΣΚΤ σταθμίσεων στην κλείδα κατανομής, όπως ισχύουν για το οικείο οικονομικό έτος·
- δ) με τον όρο «κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων» νοούνται τα ποσοστά που προκύπτουν από τη λήψη υπόψη του μεριδίου συμμετοχής της ΕΚΤ στο σύνολο των εκδιδόμενων τραπεζογραμμάτων ευρώ και από την εφαρμογή της κλείδας κατανομής στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο (με στρογγυλοποίηση στο πλησιέστερο ακέραιο πολλαπλάσιο του 0,0005 της εκατοστιαίας μονάδας) επί του μεριδίου συμμετοχής των ΕθνΚΤ στο εν λόγω σύνολο. Όταν τα ποσοστά που προκύπτουν δεν συμπληρώνουν αθροισόμενα το 100 %, η διαφορά αντισταθμίζεται ως εξής: i) εάν το σύνολο είναι μικρότερο από το 100 %, με την προσθήκη 0,0005 της εκατοστιαίας μονάδας στα μικρότερα μερίδια συμμετοχής, κατά αύξουσα σειρά, έως ότου επιτευχθεί ακριβώς το 100 %, ή ii) εάν το σύνολο είναι μεγαλύτερο από το 100 %, με την αφαίρεση 0,0005 της εκατοστιαίας μονάδας από τα μεγαλύτερα μερίδια συμμετοχής, κατά φθίνουσα σειρά, έως ότου επιτευχθεί ακριβώς το 100 %. Στο παράρτημα I της παρούσας απόφασης καθορίζεται η κλείδα κατανομής τραπεζογραμμάτων που εφαρμόζεται από 1ης Ιανουαρίου 2011.

Άρθρο 2

Έκδοση τραπεζογραμμάτων ευρώ

Η ΕΚΤ και οι ΕθνΚΤ εκδίδουν τραπεζογραμμάτια ευρώ.

Άρθρο 3

Υποχρεώσεις των φορέων έκδοσης τραπεζογραμμάτων

- Οι ΕθνΚΤ θέτουν σε κυκλοφορία και αποσύρουν από την κυκλοφορία τραπεζογραμμάτια ευρώ και προβαίνουν σε κάθε είδους υλική διαχείριση σε σχέση με το σύνολο των τραπεζογραμμάτων ευρώ, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εκδίδει η ΕΚΤ.
- Οι ΕθνΚΤ αποδέχονται όλα τα τραπεζογραμμάτια ευρώ κατ' αίτηση του κατόχου για ανταλλαγή τους με τραπεζογραμμάτια ευρώ της ίδιας αξίας ή —στην περίπτωση δικαιούχων λογαριασμών— για πίστωσή τους σε λογαριασμούς που τηρούνται στην παραλήπτρια ΕθνΚΤ.
- Οι ΕθνΚΤ αντιμετωπίζουν ως υποχρεώσεις και επεξεργάζονται όλα τα τραπεζογραμμάτια ευρώ που αποδέχονται, με τον ίδιο τρόπο.
- Τραπεζογραμμάτια ευρώ που γίνονται αποδεκτά από ΕθνΚΤ δεν μεταβιβάζονται σε άλλες ΕθνΚΤ, αλλά παραμένουν στην κατοχή των πρώτων, με την προοπτική να καταστούν διαθέσιμα σε περίπτωση εκ νέου έκδοσης. Κατ' εξαίρεση και σύμφωνα με κανόνες που θεσπίζει το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ:

α) η παραλήπτρια ΕθνΚΤ μπορεί να προβαίνει στην καταστροφή ή των ελλείπων, φθαρμένων, αλλοιωμένων από τη χρήση ή αποσυρμένων τραπεζογραμμάτων ευρώ και

β) τα τραπεζογραμμάτια ευρώ που βρίσκονται στην κατοχή των ΕθνΚΤ μπορούν, για υλικοτεχνικούς λόγους, να αναδιανέμονται σε μεγάλες ποσότητες εντός του Ευρωσυστήματος.

Άρθρο 4

Κατανομή τραπεζογραμματίων ευρώ εντός του Ευρωσυστήματος

1. Η συνολική αξία των κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων ευρώ κατανέμεται στα μέλη του Ευρωσυστήματος με εφαρμογή της κλειδας κατανομής τραπεζογραμματίων.

2. Από τη διαφορά ανάμεσα στην αξία των τραπεζογραμματίων ευρώ, τα οποία κατανέμονται σε κάθε ΕθνΚΤ σύμφωνα με την κλειδα κατανομής τραπεζογραμματίων, και στην αξία των τραπεζογραμματίων ευρώ, τα οποία θέτει σε κυκλοφορία η εν λόγω ΕθνΚΤ, προκύπτουν υπόλοιπα εντός του Ευρωσυστήματος. Η ΕΚΤ διατηρεί απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος έναντι των ΕθνΚΤ, κατ' αναλογία προς τα μερίδια συμμετοχής των τελευταίων στην κλειδα κατανομής στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο, για αξία που αντιστοιχεί στην αξία των τραπεζογραμματίων ευρώ που εκδίδει.

Άρθρο 5

Κατάργηση

Η απόφαση ΕΚΤ/2001/15 καταργείται. Κάθε αναφορά στην καταργούμενη απόφαση θεωρείται ότι γίνεται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 6

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2011.

Φρανκφούρτη, 13 Δεκεμβρίου 2010.

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ
Jean-Claude TRICHET

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΛΕΙΔΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ 1Η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2011

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	8,0000 %
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	3,1895 %
Deutsche Bundesbank	24,8995 %
Eesti Pank	0,2355 %
Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland	1,4605 %
Τράπεζα της Ελλάδος	2,5835 %
Banco de España	10,9185 %
Banque de France	18,6985 %
Banca d'Italia	16,4310 %
Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου	0,1800 %
Banque centrale du Luxembourg	0,2295 %
Bank Centrali ta' Malta/Central Bank of Malta	0,0830 %
De Nederlandsche Bank	5,2440 %
Oesterreichische Nationalbank	2,5530 %
Banco de Portugal	2,3015 %
Banka Slovenije	0,4325 %
Národná banka Slovenska	0,9115 %
Suomen Pankki	1,6485 %
ΣΥΝΟΛΟ	100,0000 %

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΧΙΚΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ

Απόφαση ΕΚΤ/2001/15	ΕΕ L 337 της 20.12.2001, σ. 52.
Απόφαση ΕΚΤ/2003/23	ΕΕ L 9 της 15.1.2004, σ. 40.
Απόφαση ΕΚΤ/2004/9	ΕΕ L 205 της 9.6.2004, σ. 17.
Απόφαση ΕΚΤ/2006/25	ΕΕ L 24 της 31.1.2007, σ. 13.
Απόφαση ΕΚΤ/2007/19	ΕΕ L 1 της 4.1.2008, σ. 7.
Απόφαση ΕΚΤ/2008/26	ΕΕ L 21 της 24.1.2009, σ. 75.